

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

ČŠIS-1426/21-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Chvatěruby, okres Mělník
Sídlo	Chvatěruby 46, 278 01 Kralupy nad Vltavou
E-mail	moravi@centrum.cz
IČ	71003771
Identifikátor	600047415
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslava Moravcová
Zřizovatel	Obec Chvatěruby
Místo inspekční činnosti	Chvatěruby 46, 278 01 Kralupy nad Vltavou
Termín inspekční činnosti	26. a 29. listopadu a 1. prosince 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost, mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny. Děti z MŠ se vzdělávají ve třech třídách v budově, kde se nachází i školní jídelna. Z nejvyššího povoleného počtu 73 dětí

je využito 68 míst. V MŠ je zařazeno šest dětí, které k 1. září 2021 nedosáhly věku tří let. Povinné předškolní vzdělávání plní 27 dětí včetně šesti s povoleným odkladem povinné školní docházky. Vzdělávání v MŠ je realizováno podle ŠVP „Hrajeme si od jara do zimy“. Žáci prvního stupně ZŠ jsou vzdělávání v pěti třídách, ke dni inspekční činnosti jich škola evidovala 47, což je 50% z celkové kapacity. Devět žáků má speciální vzdělávací potřeby (dále ŠVP), jeden má jazykovou bariéru. Vzdělávání probíhá podle ŠVP „Tvořivá škola. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání podle ŠVP pro školní družinu žákům z celé školy, její kapacita 40 účastníků je plně využita. Všechny vzdělávací programy na sebe logicky navazují a vhodným způsobem zohledňují podmínky školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vypracovala pro období 2020 – 2025 realistickou koncepci školy, vycházející z vyhodnocení předchozího období. Zaměřuje v ní na rozvoj ve vzdělávací, personální i materiální oblasti. Záměr uvedený v koncepci *rozvíjet a posilovat dobrou pozici instituce v obci s kvalitním a podnětným zázemím* se pedagogům zcela daří naplňovat.

Předškolní, základní i zájmové vzdělávání zajišťuje pozitivně motivovaný pedagogický tým působící ve vzájemně vytvářeném příjemném pracovním klimatu. Od poslední inspekce došlo k významné obměně pedagogického sboru, problém s neúplnou odbornou kvalifikovaností se nepodařilo zcela vyřešit. V základní škole vyučují celkem 4 učitelky bez odborné kvalifikace pro vzdělávání na 1. stupni základních škol, jedna z nich je však zkušená učitelka s dlouholetou praxí a další dvě si v současné době potřebnou kvalifikaci doplňují. Po jedné pedagogické pracovníci bez odborné kvalifikace je i v předškolním a zájmovém vzdělávání, tam se však míra kvalifikovanosti od poslední inspekce významně zlepšila. Absence odborné kvalifikace se v kvalitě vzdělávání zpravidla neprojevila. Ředitelka vytváří podmínky a úspěšně motivuje své kolegyne nejen k doplnění si chybějící kvalifikace, ale i k dalšímu vzdělávání, které však vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci v minulém školním roce neproběhlo v celém plánovaném rozsahu. Další vzdělávání bylo zaměřeno zejména na získání potřebných dovedností a znalostí v oblasti využívání výpočetní techniky při distanční výuce.

Finanční i materiální podmínky pro předškolní, základní i zájmové vzdělávání umožňují v celém rozsahu vzdělávat podle školních vzdělávacích programů. Všechny disponibilní finanční zdroje vč. sponzorských darů jsou efektivně a účelně využívány pro další průběžné zlepšování materiálních podmínek a umožňují ve větší míře organizovat např. vzdělávání ve škole v přírodě. Příznivě se v této oblasti projevuje také úzká spolupráce školy se zřizovatelem. Příležitost ke zlepšení je ve vybavení školy modernější výpočetní technikou. K výuce má škola k dispozici tři interaktivní tabule, které však již nejsou plně funkční. V uplynulém školním roce se škola k zajištění distanční výuky dovybavila notebooky a tablety. Kromě kmenových učeben škola pro vzdělávání žáků nabízí i odborné, a to počítačovou učebnu a prostornou tělocvičnu. V rámci tělesné výchovy je využíváno také obecní hřiště a děti mateřské školy mohou své pohybové dovednosti rozvíjet na prostorné a herními prvky dobře vybavené školní zahradě. Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá jak ve vlastní herně, tak je v případě většího počtu přítomných využívána jedna z kmenových učeben základní školy, která je pro činnost školní družiny dobře vybavena.

Všechny prostory nabízejí dětem bezpečný pobyt během vzdělávání. Stanovený dohled nad žáky o přestávkách byl v průběhu inspekce uskutečňován. Příznivé sociální klima mezi zaměstnanci pozitivně ovlivňuje i chování žáků a dětí a vytváří pro ně pocit psychického bezpečí. Všichni jsou na začátku školního roku i v jeho průběhu průběžně poučováni o

bezpečném chování v prostorách školy i mimo ni. Budovy základní i mateřské školy jsou v době probíhajícího vzdělávání uzamčeny a tím chráněny před nežádoucím vstupem cizích osob. Pravidla pro vytváření bezpečného prostředí jsou zakotvena ve vnitřní dokumentaci školy (školní řád, směrnice, minimální preventivní program) a všichni účastníci vzdělávání jsou s nimi přiměřeným způsobem seznámeni. Všechna uskutečňovaná preventivní opatření mají pozitivní vliv na dlouhodobě nízkou úrazovost jak v základní tak i v mateřské škole.

Ředitelka nastavila funkční kontrolní systém. Odstranila všechny nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti. Dlouhodobá participace vedoucí učitelky na řízení MŠ významně přispívá ke kvalitě vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

ŠVP je v mateřské škole obohacen četnými zdařilými projekty zaměřenými zejména na rozvoj funkčních gramotností. Vzdělávání v jednotlivých třídách, do kterých jsou děti zařazovány podle věku, probíhá podle třídních programů.

Průběh vzdělávání je promyšlený a realizovaný na základě dosavadních zkušeností dětí i s přihlédnutím k jejich vývojovým předpokladům a specifickým potřebám. Mladší děti učitelky cíleně podporují ke zvládnutí činností v rámci denního režimu, dbají na vyváženost spontánních a řízených aktivit. Umožňují realizaci her dle vlastního zájmu jednotlivců. Ve vzdělávání využívají přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytují dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity probíhaly především formou nezávazné dětské hry, kterou se děti zabývaly na základě svého zájmu. Učitelky dětem nabízely různorodé činnosti v rámci daného tematického celku. Užívaly výchovně-vzdělávací strategie, které pomáhají dětem vytvářet pozitivní vztahy a učit se vzájemně spolupracovat, vyjednávat, respektovat druhé, dodržovat pravidla komunikace.

Starší děti učitelky správně seznámily děti s programem dne. V jeho průběhu u nich vhodnou formou rozvíjely funkční gramotnost (sociální, přírodovědnou, čtenářskou, matematickou) nabídkou rozličných aktivit i využitím poutavých pomůcek. Učitelky kladením problémových otázek záměrně podporovaly iniciativu každého z dětí. Preventivní logopedické aktivity jsou prováděny vhodnými formami jako artikulační, dechová cvičení, gymnastika mluvidel, cvičení ohebnosti jazyka. Didakticky zacílené aktivity byly pro děti zajímavé. Plánovitě byly zařazovány činnosti k rozvoji dovedností potřebných pro čtení, psaní a počítání.

Režimové momenty dne odpovídaly potřebám dětí předškolního věku. Dobře vedené zdravotně preventivní cvičení, zavedený pitný režim a dostatečný dopolední pobyt venku podporují získávání dovedností v oblasti správné životosprávy. V odpoledních hodinách děti po obědě relaxovaly na lůžku. Klidný program mimo lůžko byl následně umožněn pouze nejstarším dětem. Mladší, které neusnuly, tuto možnost neměly.

Poutavá motivace odpovídala vývojovým předpokladům dětí i stanoveným vzdělávacím cílům. Účelně byly zastoupeny různé metody a formy. Pedagogům se dařilo realizovat vzdělávání v jedné tematické linii, respektovat osobní tempo jedinců, zařazovat hodnocení jednotlivců, kteří dostávali od pedagogů dostatečnou zpětnou vazbu o správnosti postupů. Byla zaznamenána i cílená podpora dětí k jejich zhodnocení činností i úspěšnosti ostatních.

Všechny sledované hodiny v ZŠ byly pečlivě připravené. Jejich společným znakem bylo příjemné klima, empatický přístup pedagogů a dodržování nastavených pravidel, se kterými vyučující v případě potřeby vhodnými způsoby pracovali. Žáci se většinou aktivně zapojovali do všech aktivit. Prokazovali přiměřené komunikační dovednosti a na učitelky se

obraceli s důvěrou. Již v prvním ročníku byly patrné velmi dobré pracovní návyky žáků. Učitelky téměř ve všech hodinách efektivně využívaly pestrých metod a forem práce. Díky jejich využití byla rozvíjena spolupráce žáků a diskuse nad řešením některých úkolů. V těchto hodinách také nechybělo průběžné hodnocení s prvky formativního, sebehodnocení žáků a závěrečné shrnutí vzhledem ke stanoveným cílům. Učivo bylo vhodně propojeno s reálným životem a zkušenostmi žáků. Ti dostávali kvalitní a srozumitelnou zpětnou vazbu důležitou pro jejich další učení. Diferenciace žáků podle jejich individuálních potřeb byla účinná. Digitální technologie byly využity pouze v nízkém procentu sledovaných hodin.

Výuka tělesné výchovy probíhala v tělocvičně. Měla správnou strukturu a žáci se s chutí zapojovali do všech aktivit, které byly voleny správně, pro konkrétní věkovou skupinu. Hodina rozvíjela soutěživost žáků, správné držení těla, provedení cviků. U všech žáků byla patrná radost z pohybu. Učitelka velmi pěkným způsobem zapojovala i žáka se zdravotním handicapem. Posilovala tím nejen jeho sebevědomí ale správné postoje a tolerantní přístup celé třídy. Důraz byl kladen na dodržování pravidel, se kterými učitelka vhodně pracovala.

Školní družina realizuje zájmové vzdělávání ve dvou odděleních. Hospitované činnosti byly dobře připravené, a sledované aktivity zohledňovaly individuální potřeby všech účastníků. Ti se aktivně zapojovali především do tvořivých činností spojených s výzdobou školy pro období Adventu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola cíleně vytváří základy klíčových kompetencí důležitých z hlediska přípravy dítěte pro započetí celoživotního učení. V oblasti kompetencí k učení si i nejmladší děti aktivně všimaly, co se kolem nich děje, radovaly se z toho, co samy dokázaly a zvládly. Nejstarší se soustředily na činnost, dokončily aktivity, které započaly. V oblasti kompetencí k řešení problémů se postupně seznamovaly s logickými i empirickými postupy, mají elementární početní představy. Zdařilá je cílená podpora rozvoje komunikativních dovedností. Děti v rámci svých individuálních možností samostatně vyjadřují své myšlenky, rozlišují některé symboly, rozumí jejich významu i funkci, využívají informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkávají. Zajímají se o činnosti předcházející čtení a psaní.

Výsledkům vzdělávání je věnována zvýšená pozornost u nejstarších dětí s odkladem povinné školní docházky, správně jsou vyvozovány strategie pro jejich vzdělávání. Cílená, vzájemná spolupráce vyučujících MŠ a elementaristky základní školy významně přispívá k úspěšnému zahájení vzdělávání dětí v základní škole.

Hodnoticí systém je převážně funkční, jsou zapojeni i vyučující, kdy je realizována sebereflexe učitelek, hospitace vedené vedoucí učitelkou, hodnocení výsledků vzdělávání jednotlivých tříd.

Ve vedení pedagogické diagnostiky je příležitost ke zlepšení. Mapuje správně vývoj dítěte, úspěšnost či jeho oslabené oblasti, ovšem vyhodnocování pokroků dětí a návrhy pro jejich další vzdělávání nejsou systematické. Učitelky při vzdělávání během inspekční činnosti vycházely ze znalosti možností a potřeb jednotlivých dětí, usilovaly o individualizaci vzdělávání. Dle požadavků příslušného rámcového programu je nutné, aby vzdělávací působení učitelek vycházelo z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, byla podporována jeho poznávací motivace.

Individualizace vzdělávání vyžaduje sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte a ty dokumentovat. K tomu učitelé pomáhá každodenní, dlouhodobé a systematické sledování.

Prezentace výsledků vzdělávání dětí probíhá obvyklými způsoby např. výstavou jejich prací v prostorách MŠ, využitím technologií umožňujících dálkový přístup.

Vedení školy cíleně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků. Zákonní zástupci jsou o nich informováni prostřednictvím žakovských knížek a na třídních schůzkách. V případě potřeby také při individuálních konzultacích. Informovanost se jeví jako vyhovující. Spolupráci se zákonnými zástupci hodnotí ředitelka velmi pozitivně. Žákům ohrožených školním neúspěchem je věnována patřičná pozornost v podobě doučování a zapojení do mimoškolních aktivit. Ve školním roce 2020/2021 prospělo s vyznamenáním 70% žáků, všichni ostatní prospěli. Absence byla nízká a v závěru školního roku činila průměrně 42 hodin na žáka. Úspěšnost žáků při přechodu na druhý stupeň do spádových škol sleduje ředitelka cíleně. Dle jejích zjištění jsou výsledky žáků velmi dobré. Škola v posledních letech pro sledování a porovnávání výsledků vzdělávání nevyužívala žádné externí hodnocení, což je jistě příležitostí ke zlepšení jako součást vlastního hodnocení.

Pro rozvoj přírodovědné gramotnosti využívá škola místních ideálních podmínek. Žáci se aktivně zapojují do přírodovědných projektů, které ZŠ pořádá ve spolupráci s MŠ a školní družinou. Třídění odpadů a ochrana životního prostředí ve škole i v jejím okolí jsou nedílnou součástí každodenního života.

Práce školního poradenského pracoviště (dále ŠPP) je funkční. Vzhledem k velikosti školy a počtu žáků zastává kvalifikovaný výchovný poradce i funkci metodika prevence. Má výborný přehled o všech žácích, jejich výsledcích vzdělávání i individuálních potřebách. Tyto jsou ve všech případech naplňovány. Efektivně komunikuje s ostatními pedagogy na společných poradách a koordinuje jejich práci se žáky se SVP. Preventivní program je vhodně začleněn do výuky v rámci témat prvouky, přírodovědy a tělesné výchovy. Vhodně byla v loňském školním roce zařazena beseda o drogové problematice. Pedagogové okamžitě reagují na případné známky rizikového chování a vhodným způsobem je spolu s vedením školy a zákonnými zástupci řeší a přijímají vhodná opatření. Výsledkem takřka rodinného prostředí a empatického přístupu k žákům jsou pozitivní vztahy napříč věkovými skupinami.

Škola se aktivně zapojuje do života obce na společných setkáních s místními spolky. Organizuje výstavy dětských prací, soutěže a veřejná vystoupení. Spolupráci se zřizovatelem hodnotí ředitelka velmi pozitivně.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšily se personální podmínky v mateřské škole a školní družině.
- Zlepšilo se řízení školy, byly odstraněny všechny nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti.
- Vzhledem k demografickému vývoji došlo od poslední inspekční činnosti ke snížení počtu žáků.

Silné stránky

- Podnětné materiální a sociální prostředí v souladu s koncepcí mateřské školy vytváří vstřícné místo pro efektivní vzdělávání dětí.

- Empatický přístup pozitivně ovlivňuje vztahy mezi žáky a vytváří bezpečné prostředí pro všechny účastníky vzdělávání.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Příležitostmi ke zlepšení je v systematické individualizaci vzdělávání v mateřské škole a čtenější využívání digitálních technologií ve výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vyhodnocovat systematicky vzdělávací pokroky jednotlivých dětí, vyvozovat záměry pro jejich další rozvoj.
- Umožnit všem dětem, které při odpoledním odpočinku neusnou, klidné činnosti mimo lůžko.
- Využít některé z možností externího hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Častěji využívat digitální technologie ve výuce, například při vyhledávání informací, nebo jako možnost diferenciací zadaných úkolů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a přijmout adekvátní opatření k jejich prevenci a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Chvatěruby z 24. června 2015
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 30. listopadu 2021
3. Potvrzení ve funkci ředitelky Základní školy a Mateřské školy Chvatěruby z 30. dubna 2015
4. Výjimka z počtu žáků základní školy a Mateřské školy Chvatěruby z důvodu poklesu počtu žáků ZŠ z 27. 9. 2021
5. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídě mateřské školy platná pro školní rok 2021/2022
6. Školní řád základní školy platný ve školním roce 2021/2022, Školní řád mateřské školy platný ve školním roce 2021/2022
7. Výroční zpráva o činnosti školy 2020/2021
8. Personální dokumentace vedená k termínu inspekční činnosti (včetně plánu dalšího vzdělávání na školní rok 2021/2022)
9. Plán DVPP 2020/2021 a dlouhodobý plán DVPP z 1. září 2020
10. Kniha úrazů ZŠ a Kniha úrazů MŠ, obě založené ve školním roce 2008/2009, k termínu inspekční činnosti

11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků (Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v mateřské škole a žáků v základní škole, Školení o BOZP a PO zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců, Provozní řády odborných učeben a zahrady MŠ, Krizový plán školy, Program proti šikanování – příloha minimálního preventivního programu, Minimální preventivní program – školní rok 2020/2021, Plán první pomoci – traumatologický plán, Oznámení o provedení revize tělocvičny a dětského hřiště z 24. listopadu 2021)
12. Hospodářská dokumentace (Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2020 a k 30. červnu 2021, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2020, Schválené rozpočty na rok 2020 a 2021)
13. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
14. Koncepce školy z 1. září 2021
15. Školní vzdělávací program „Hrajeme si od jara do zimy“, třídní programy, tematické projekty účinné k termínu inspekční činnosti
16. Školní vzdělávací program „Tvořivá škola“ včetně dodatků, platný od 1. září 2017
17. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 31. srpna 2020
18. Evidence dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání, stav k termínu inspekční činnosti
19. Doklady o přijímání ke vzdělávání pro školní rok 2021/2022, stav k termínu inspekční činnosti
20. Třídní knihy mateřské školy, základní školy a záznamy o práci ve školní družině, školní rok 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
21. Záznamy z pedagogických rad mateřské školy a základní školy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
22. Hodnotící materiály (hospitační záznamy, hodnocení tematických celků, jednotlivých tříd) k termínu inspekční činnosti
23. Záznamy o pokrocích dětí v mateřské škole, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
24. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-1512/14-S, z 16. června 2014
25. Internetové stránky školy: www.skolachvateruby.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Šebestová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr Blanka Šebestová v. r.

Mgr. Ladislava Halvová, školní inspektorka

Mgr Ladislava Halvová v. r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Dana Drlíková v. r.

V Praze 23. prosince 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miroslava Moravcová,
ředitelka školy

Mgr. Miroslava Moravcová v. r.

V Chvatěrubech 3. ledna 2022